

**Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Філалагічны факультэт
Кафедра сучаснай беларускай мовы**

**Анатацыя да дыпломнай работы
Кравец Юліі Андрэеўны**

“Бытавая лексіка ў паэме Якуба Коласа “Новая зямля”

Навуковы кіраўнік Любецкая Кацярына Пятроўна

2015

РЭФЕРАТ

Ключавыя словы: бытавая лексіка, прадметна-тэматычная група, агульнаславянская лексіка, усходнеславянская лексіка, уласнабеларуская лексіка, запазычаная лексіка, паланізм, марфалагічнае словаўтварэнне, дыялектызм.

Аб’ект даследавання: бытавая лексіка ў паэме Якуба Коласа “Новая зямля”.

Прадмет даследавання: прадметна-тэматычная, лексіка-семантычная і структурная характарыстыка бытавой лексікі ў паэме Якуба Коласа “Новая зямля”.

Мэта работы: даследаванне бытавой лексікі ў паэме Якуба Коласа “Новая зямля”.

Метады даследавання: апісальны, аналітычны, параўнальны аналіз.

Навуковая навізна і значнасць атрыманых вынікаў заключаецца ў тым, што дыпломная работа з’яўляецца першым даследаваннем, у якім сістэматызавана бытавая лексіка ў паэме Якуба Коласа “Новая зямля”. Аналіз лексікі праводзіцца па наступных напрамках: прадметна-тэматычная, лексіка-генетычная і словаўтваральная характарыстыкі бытавой лексікі ў сучаснай беларускай літаратурнай мове. Матэрыял дыпломнай работы дапамагае адлюстраванню адметнасці нацыянальнага побыту беларусаў, панараму сялянскага жыцця ва ўсіх сферах дзейнасці беларуса, паказаць этнаграфічную каштоўнасць твора, яго лексічнае багацце.

Практычная значнасць атрыманых вынікаў: матэрыял можа быць выкарыстаны пры вывучэнні беларускай мовы ў школе і ВНУ, пры распрацоўцы лекцый, спецкурсаў, спецсемінараў па розных вучэбных дысцыплінах.

Сферы прымянення: мовазнаўства, лексікалогія, дыялекталогія, этымалогія, словаўтварэнне, стылістыка, культура маўлення.

РЕФЕРАТ

Ключевые слова: бытовая лексика, предметно-тематическая группа, общеславянская лексика, восточнославянская лексика, исконно белорусская лексика, заимствованная лексика, полонизм, морфологическое словообразование, диалектизм.

Объект исследования: бытовая лексика в поэме Якуба Коласа “Новая земля”.

Предмет исследования: предметно-тематическая, лексико-генетическая и структурная характеристика бытовой лексики в поэме Якуба Коласа “Новая земля”.

Цель работы: исследование бытовой лексики в поэме Якуба Коласа “Новая земля”.

Методы исследования: описательный, аналитический, сравнительный анализ.

Научная новизна и значимость полученных результатов заключается в том, что дипломная работа является первым исследованием, в котором систематизирована бытовая лексика в поэме Якуба Коласа “Новая земля”. Анализ лексики проводится в следующих направлениях: предметно-тематическая, лексико-генетическая и словообразовательная характеристика бытовой лексики в современном белорусском литературном языке. Материал дипломной работы помогает отразить особенности национального быта белорусов, панораму крестьянской жизни во всех сферах деятельности белоруса, показать этнографическую ценность произведения, его лексическое богатство.

Практическая значимость полученных результатов: материал может быть использован при изучении белорусского языка в школе и ВУЗе, при разработке лекций, спецкурсов, спецсеминаров по различным дисциплинам.

Сферы применения: языкознание, лексикология, диалектология, этимология, словообразование, стилистика, культура речи.

SUMMARY

Key words: everyday words, subject group, slavic words, native belarusian words, borrowed vocabulary, polonisations, morphological derivation and dialecticisms.

The object of study: the poem of Yakub Kolas “New earth”.

Subject of research: everyday words in the poem of Yakub Kolas “New Earth”.

The purpose of the study: the study of everyday language in the poem Yakub Kolas “New earth”.

Research methods: descriptive, analytical, comparative analysis.

Scientific novelty and significance of the results is that the diploma is the first study in which the everyday vocabulary in the poem of Yakub Kolas “New Earth” was systematised. Analysis of the lexicon is conducted in the following areas: subject classification, lexical and genetic characteristics, morphological characteristics, every day vocabulary in the modern Belarusian literary language. Diploma helps to reflect the national features of the everyday life of the Belarusians, the panorama of peasant life in all spheres of activity of a Belarusian, to show the ethnographic value of the work, its lexical richness.

The practical significance of the results: the material can be used in the study of the Belarusian language in school and university, in the development of lectures, courses, seminars on various subjects. Application field: linguistics, lexicology, dialectology, etymology, word-formation, stylistics and culture of speech.